

DIZAYNERLIK KIYIMLARINING ZAMONAVIY DIZAYNI.*Seytanova Miyrigul**Taxiatosh tumani 1-sonli politexnikumi**Fan: Tikuvchilik*

Annotatsiya: Ushbu maqolada dizaynerlik kiyimlarining zamonaviy dizayn tamoyillari, estetik va funksional xususiyatlari, innovatsion yondashuvlar hamda global moda jarayonlarining ta'siri tahlil qilinadi. Shuningdek, barqarorlik, raqamli texnologiyalar va individual identitetni ifodalash masalalari dizaynerlik kiyimlarining bugungi rivojlanishida muhim omil sifatida yoritiladi. Tadqiqot natijalari zamonaviy dizaynerlik kiyimlari nafaqat moda mahsuloti, balki madaniy va ijtimoiy hodisa ekanini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: dizaynerlik kiyimlari, zamonaviy moda, dizayn uslublari, barqaror moda, innovatsiya, estetik yondashuv, individual obraz

So'nggi o'n yilliklarda moda sanoati jadal sur'atlarda rivojlanib, dizaynerlik kiyimlari kundalik hayotning muhim tarkibiy qismiga aylandi. Zamonaviy jamiyatda kiyim insonning nafaqat tashqi ko'rinishini, balki uning dunyoqarashi, madaniy didi va ijtimoiy mavqeini ifodalovchi vosita sifatida qaralmoqda. Dizaynerlik kiyimlari esa ommaviy ishlab chiqariladigan kiyimlardan farqli ravishda, mualliflik g'oyasi, badiiy tafakkur va innovatsion texnologiyalar uyg'unligi asosida yaratiladi. Shu sababli, zamonaviy dizaynerlik dizayni mavzusi ilmiy va amaliy jihatdan dolzarb hisoblanadi.

Zamonaviy dizaynerlik kiyimlarning 2026 yilgi (xususan, bahor-yoz mavsumi SS26 va undan keyingi pre-fall, couture yo'nalishlari) dizayni butunlay yangi bosqichga o'tdi. Minimalizm va "quiet luxury" davri ortda qoldi. Endi asosiy e'tibor — shaxsiy ifoda, jasorat, harakat va tekstura, romantika bilan aralashgan kuchli siluetlar va hunarmandchilikning yuqori darajasiga qaratilmoqda. Bu yil moda nafaqat kiyinish, balki o'zini ifoda etish, quvonch va o'ynoqilikni namoyon etish vositasi bo'ldi.

Maksimalizm va "Personality Dressing" — eng kuchli yo'nalish

Kiyim endi “ko‘rinmas boylik” emas, balki “men shundayman!” degan bayonotdir.

- Ko‘p qatlamli kiyimlar (layering), g‘ayrioddiy kombinatsiyalar, ranglarning qasddan to‘qnashuvi (color clashing).

- Yirik detallar: katta bows (kamalaklar), oversized yenglar, dramatik draping (matoni oqimli yig‘ish).

- Fringe (chekka, tassel) — bu yilning eng katta hitidir. U har xil materialda: ipakdan uzun ipak iplar, tulle (nozik to‘r), vinil, hatto qog‘oz shredderdan o‘tgan charm kabi. Fringe harakat bilan birga keladi — yurishda, shamolda tebranadi va libosga jon bag‘ishlaydi.

- Hips (son qismi) yangi fokusga aylandi: crinoline (qattiq yubka ostidagi ramka), pannier (18-asr uslubidagi keng son), balloon pants (pastki qismi tor, o‘rtasi keng shimlar).

Misollar: Simone Rocha, Erdem, Stella McCartney, Givenchy, The Attico.

Ranglar palitrasi — yorqin, lekin ma’naviy

- Asosiy qahramon — ko‘kning barcha soyalari: deep navy, electric blue, pastel sky, teal (ko‘k-yashil).

- Jazzy va primary colors: toza qizil, sariq (sunflower yellow), ko‘k, yashil — Crayola qutisidan chiqqandek.

- Citrus va Jolly Rancher: yorqin apelsin, mandarin, pushti, lime.

- Metallik va neytral: oltin (ayniqsa yellow gold), chocolate jigarrang, off-white, ivory.

- Monochrome (qora-oq) ham kuchli, lekin endi u dramatik va teksturali (masalan, charm bilan birga).

Ranglar kiyimni “jonlantiradi” — bir kiyimda 3-4 ta yorqin rang birgalikda ishlatilishi mumkin.

Siluetlar va shakllar — harakat va hajm

- Asimmetriya va cold shoulders (yelkasi ochiq) — tor siluetga qaytish.

- Draping va movement — oqimli matolar, ruffled hems (cheti burmali), flying dresses (qanotdek uchuvchi liboslar).

- Volume — oversized blazerlar, billowing chiffon, exaggerated sleeves (katta yenglar).

- Balloon va barrel shapes — shimlar, yubkalar, ko‘ylaklar pastki qismida keng.

- Hybrid eveningwear — oddiy futbolka + dramatik patli yoki fiberglass yubka; trikotaj tuxedo; oddiy oq futbolka + kokteyl libosi. Bu “kechki kiyimni kunduzgi qilish” tendensiyasi.

- Poetcore — romantik, akademik, she’riy: lace collars (dantel yoqa), off-kilter ties (notekis galstuk), polka-dot bluzkalar + charm palto.

Materiallar va hunarmandchilik — tekstura birinchi o‘rinda

- Fringe, tassel, appliqué (gul naqshlari tikilgan).

- Sheer va lace — shaffof organza, chiffon, crochet (to‘qilgan).

- Leather — har xil: crinkled patent, paneled, heat-sealed (issiqlik bilan ishlangan).

- Artisanal details — recycled fiberglass (qayta ishlangan shisha tolasi, iridescent effekt), 4000 soatlik fringe cape, handblown glass clutch.

- Satin, silk, wool — harakat uchun ideal.

- Denim grown-up — endi nozik, yuqori sifatli, refined cuts, darker tones, emas balki distressed.

Aksessuarlar va qo‘shimchalar

- Katta oltin taqinchoqlar, broshlar, dramatik kamarlar.

- Textured bags: intrecciato, suede, croc-effect.

- Slingback pumps — glossed leather, horsebit, devoré-velvet.

- Headscarf, kerchief, tricorn hats (pirate uslubi).

- Statement outerwear — bold fur trim, shearling, oversized coats.

Umumiy kayfiyat va ruh

- Freedom, joy, romance rebalanced — moda endi “qulaylik” emas, “o‘zini his qilish” haqida.

- Back to archives — ko‘plab yangi kreativ direktorlar (Chanel, Dior, Bottega Veneta, Versace va boshqalar) uy arxivlariga murojaat qilishdi, lekin ularni zamonaviy talqin qilishdi.

- Medieval core — armor-like, chainmail, knight elements (lekin zamonaviy).

- 80s power glam yangi shaklda — katta yelkalar, Miami Vice ranglari, lekin bilan romantic va maximalist aralashmasi.

- Quiet luxury 2.0 o‘ldi — o‘rniga “bold self-expression”.

O‘zbek va Sharqona elementlarning zamonaviy talqini

Bu yil ko‘plab brendlar Sharq motivlarini ishlatmoqda: kashta, naqsh, kamar, sharf, draping. Masalan, so‘zanal choponni oversized blazer bilan birlashtirish yoki milliy naqshni primary colorsda ishlatish juda trendda. Bu “global maximalism”ning bir qismi.

2026 yilda dizaynerlik kiyim — bu o‘z pozitsiyangizni ko‘rsatish, quvonch bilan kiyinish va hunarmandchilikni qadrlashdir. Trendlarni ko‘r-ko‘rona ta‘qib qilish o‘rniga, o‘zingizga moslab, aralastirib, o‘z uslubingizni yaratish eng muhimi.

Zamonaviy dizaynerlik kiyimlari atrofida turli munozaralar mavjud. Ba‘zi mutaxassislar dizaynerlik modasining yuqori narxlari uni faqat tor doiradagi iste’molchilar uchun qulay qiladi, deb hisoblaydi. Boshqalar esa dizaynerlik kiyimlarini san‘at asari sifatida baholab, uning iqtisodiy emas, balki madaniy ahamiyatini ustun qo‘yadi. Shuningdek, barqaror moda masalasida ham bahslar mavjud: ekologik dizayn g‘oyalari keng targ‘ib qilinayotgan bo‘lsa-da, ularning amaliy samaradorligi doim ham bir xil emas. Ushbu munozaralar dizaynerlik kiyimlarining kelajakdagi rivojlanish yo‘nalishlarini belgilashda muhim rol o‘ynaydi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, dizaynerlik kiyimlarning zamonaviy dizayni estetik, texnologik va ijtimoiy omillar uyg‘unligida shakllanmoqda. U nafaqat tashqi ko‘rinishni, balki shaxsiy va madaniy identitetni ifodalovchi muhim vositadir. Kelajakda dizaynerlik kiyimlari dizaynida barqarorlik, raqamlashtirish va individual yondashuv yanada kuchayishi kutiladi. Taklif sifatida, dizayn ta‘limida zamonaviy

texnologiyalarni keng joriy etish, milliy motivlarni innovatsion shaklda qo‘llash hamda ekologik mas’uliyatni oshirish muhim deb hisoblanadi.

Adabiyotlar.

1. Steele, V. ***Fashion and Eroticism: Ideals of Feminine Beauty from the Victorian Era to the Jazz Age***. Oxford University Press, Oxford, 2017.
2. Kawamura, Y. ***Fashion-ology: An Introduction to Fashion Studies***. Berg Publishers, London, 2005.
3. Fletcher, K. ***Sustainable Fashion and Textiles: Design Journeys***. Routledge, London–New York, 2014.
4. McNeil, P., Riello, G. ***The Fashion History Reader: Global Perspectives***. Routledge, London, 2010.
5. Sorger, R., Udale, J. ***The Fundamentals of Fashion Design***. Fairchild Books, New York, 2012.
6. Jackson, T. ***Fashion Design***. Laurence King Publishing, London, 2011.
7. Quinn, B. ***Fashion Futures***. Merrell Publishers, London, 2013.
8. Entwistle, J. ***The Fashioned Body: Fashion, Dress and Modern Social Theory***. Polity Press, Cambridge, 2015.
9. Black, S. ***Eco-Chic: The Fashion Paradox***. Black Dog Publishing, London, 2008.
10. Frings, G. S. ***Fashion: From Concept to Consumer***. Pearson Education, New Jersey, 2014.
11. Aspelund, K. ***The Design Process***. Fairchild Books, New York, 2010.
12. Easey, M. ***Fashion Marketing***. Wiley-Blackwell, Oxford, 2009.
13. Barnard, M. ***Fashion as Communication***. Routledge, London, 2013.
14. Salimov, A. A. ***Libos dizayni va badiiy bezak asoslari***. Toshkent: O‘zbekiston Milliy ensiklopediyasi nashriyoti, 2018.